

Vergaderjaar 2017–2018

32 156

Monumentenzorg

Nr. 91

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juni 2018

In het regeerakkoord (bijlage bij Kamerstuk 34 700, nr. 34) is voor de restauratie, herbestemming en verduurzaming van erfgoed extra geld beschikbaar gesteld. In november heb ik tijdens het Monumentencongres in Leeuwarden een oproep gedaan aan organisaties om mee te denken over Rijksmonumenten die gerestaureerd moeten worden. Er zijn veel projecten aangeleverd en daaruit is een dertigtal projecten geselecteerd.

In mijn brief «Cultuur in een open samenleving» geef ik aan in 2018 € 30 miljoen in te zetten voor restauraties van monumenten (Kamerstuk 32 820, nr. 221). Hieronder treft u een overzicht aan van de projecten. Het is een mix van grote en kleine, en verschillende soorten monumenten (kloosters, kerken, molens en groen erfgoed) die verspreid is over het land. Het zijn monumenten met allerlei functies en de meeste zijn toegankelijk voor een breed publiek. In mijn antwoord op vragen van de leden Dik en Bergkamp heb ik al vier projecten genoemd die voor subsidie in aanmerking komen.¹

Vanwege de overvraag heb ik uit mijn begroting 2018 (Kamerstuk 34 775 VIII) € 4 miljoen, die bestemd was voor grote monumenten, toegevoegd aan het budget zodat in totaal € 34 miljoen beschikbaar is. Desondanks zijn er meer projecten dan middelen. Daarom is er een selectie toegepast. De criteria die zijn gebruikt voor de selectie zijn:

- Startklaar: kan direct gestart worden na toekenning. Is er al een omgevingsvergunning?
- Is de eigen bijdrage geregeld: kan de eigenaar het eigen aandeel opbrengen om de aannemer te betalen?
- Is er een bouwkundige noodzaak om tot restauratie over te gaan.

Op basis van deze criteria is de groslijst verkleind. Daarna is op basis van verdeling over regio's en soorten monumenten de definitieve lijst

¹ (Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 1487)

gemaakt. De projecten ontvangen 70% subsidie indien ze nog steeds aan de criteria voldoen.

Molens en mobiel erfgoed

Naast de projecten, heb ik ook verzoeken gekregen van koepelorganisaties van molens en mobiel erfgoed. Zij hebben hun eigen inventarisaties gemaakt en vragen om een bijdrage. De Vereniging «De Hollandische Molen» heeft in 2017 het Molenfonds opgericht waaruit zij geld beschikbaar stelt voor restauratie en groot onderhoud van molens. Het fonds wordt gevuld door private partijen en ik heb besloten ook een bijdrage aan het fonds te leveren van € 3,5 miljoen. Voor de restauratie van mobiele erfgoederen gebruik ik de kennis en kunde van het Mondriaanfonds en stel ik in 2018 € 1 miljoen beschikbaar.

Provincie	Rijksmonument/complex	Plaats	Maximale Subsidie
Drenthe	Complex historische buitenplaats Oldengaerde	Dwingeloo	420.000
Flevoland	Waterloopbos	Marknesse	315.000
Friesland	Kerk	Hommerts	81.845
Gelderland	Sint Eusebiuskerk	Arnhem	969.500
Gelderland	Complex historische buitenplaats Keppel	Laag-Keppel	171.234
Gelderland	Stevenskerk	Nijmegen	5.500.000
Gelderland	Boerderijcomplex Erve Dzerman	Wapenveld	412.783
Gelderland	Villa Alpha	Warnsveld	322.000
Gelderland	Boerderijcomplex Keunenhuys	Winterswijk	875.000
Groningen	Hervormde Kerk	Bierum	177.835
Limburg	Nieuw Ehrenstein	Kerkrade	2.352.099
Limburg	Klooster Hoog Cruts	Noorbeek	332.500
Limburg	Kloostercomplex St. Anna	Venray	3.500.000
Noord-Brabant	Grote of Onze Lieve Vrouwe Kerk	Breda	4.900.000
Noord-Brabant	Kasteel Groot-Bijsterveld	Oirschot	1.960.000
Noord-Brabant	Complex Generaal de Bons kazerne	Velp	1.034.447
Noord-Holland	Bloemgracht 108	Amsterdam	210.000
Noord-Holland	Geldersekade 15	Amsterdam	192.500
Noord-Holland	Oude Kerk	Amsterdam	326.200
Noord-Holland	Westerkerk	Amsterdam	322.000
Noord-Holland	Grote Kerk	Naarden	1.890.000
Overijssel	Boerderij Erve de Haar	Ambt-Delden	99.400
Utrecht	Complex historische buitenplaats Over Holland	Nieuwersluis	148.400
Utrecht	Domkerkcomplex	Utrecht	2.100.000
Zuid-Holland	Nieuwe Kerk	's-Gravenhage	210.000
Zuid-Holland	Parochiekerk 'Onze Lieve Vrouwe Hemelvaart'	Oude Tonge	257.870
Zuid-Holland	Schiekade 77	Rotterdam	191.100
Alle provincies	Mondriaanfonds (mobiel erfgoed)		1.000.000
Alle provincies	Molenfonds (molens)		3.500.000
TOTAAL			33.771.713

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven